

Тақризи

муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Муҳаммад Саъдӣ Абдурахмон дар мавзӯи «Рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ

Мутобиқати диссертатсия ба ихтисосҳо ва самтҳои илм, ки аз рӯйи онҳо диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст.

Диссертатсияи илмӣ Муҳаммад Саъдӣ Абдурахмон дар мавзӯи «Рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ бо ихтисоси интиҳобнамудаи муаллиф мутобиқат дорад.

Дар формулаи тахассусӣ ва банди 1-уми шиносномаи ихтисоси илмӣ 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ технологияи «сафарбарнамоии сиёсӣ», «Ҳокимияти сиёсӣ ва идоракунии сиёсӣ, андозагирии муносири сиёсати иноватсионӣ» дар банди 11-ум «Сохтор ва технологияи идоракунии сиёсӣ» барои таҳқиқ пешбинӣ гардидаанд. Рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сиёсӣ дар ҳамаи ҷабҳаҳои ҳаёти мо хизмат намуда, алоқамандӣ, сафарбарнамоӣ ва ғаълолнокии омили мардумро устувор менамоянд. Мавриди тазаққур аст, ки дар замони соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқати мазмуни диссертатсия ба ихтисоси интиҳобшуда пайванди ногузастанӣ дошта, ғаълолнокии худшиносӣ ва ҳувияти миллиро нишон дода метавонад.

Мубрам будани мавзӯи диссертатсия. Мавриди қайд аст, ки таҳқиқи масъалаи мазкур ба он далолат менамояд, ки таваҷҷуҳи олимону пажуҳишгарони соҳаҳои гуногуни илмҳои сиёсӣ ба масъалаҳои назариявӣ амалии таҳқиқи рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сиёсӣ тадриҷан меафзояд. Аз ин рӯ, муборизаи манфиатҳо, арзишҳои гурӯҳҳои иҷтимоӣ бештар инъикоси худро дар инкишофи диалектикаи рамзҳои сиёсӣ меёбанд.

Баҳусус, зарурияти таҳлилу таҳқиқи рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар шароити Ҷумҳурии

Тоҷикистон барои пайдо намудани ҳисси мусбати ҳамфикрии доимӣ ва таҳкими ҳувиати миллӣ эътибори шоиста пайдо менамояд. Аз ин лиҳоз, тавсифу арзёбии рамзҳо дар доираи илмҳои сиёсӣ тибқи талаботи замон зарурати объективӣ дошта, барои танзими муносибатҳои нави ҷамъиятӣ ва низоми идоракунии сиёсӣ аҳамияту самараи бештар оварда метавонад.

Муаллиф таъсири рамзҳои сиёсиро ба раванди таъмини ҳамгироии ҷомеа таҳқиқ намуда, онҳоро ҳамчун технологияи муҳимми мусоидат ба таъмини ҳувиат, умумият ва ягонагӣ нишон медиҳад. Албатта, истифода ва таъсири мақсадноки рамзҳои сиёсӣ ба иттиҳоди ҷомеа ҷиҳати таъмини дурусти фаъолияти сиёсӣ, устуворӣ ва рушди он аҳамияти худро дорад.

Рамзҳои сиёсӣ дар маърақаҳои сиёсӣ, ҷорабиниҳои пешазинтиҳоботӣ ва референдумҳо хусусияти хос пайдо намуда, ба зехну тафаккури мардум таъсиргузори хоса доранд. Ҳар рамзе, ки аз ҷониби нерӯҳои гуногуни сиёсӣ ва субъектҳои интиҳобот ҳамчун технологияи сиёсӣ пешниҳод карда мешавад, ифодаи рамзии ҳадафҳои барномавии онҳо мебошад. Муҳимияти рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сиёсӣ барои инсон хусусияти дараҷавӣ дорад. Албатта, он ҳамчунин ба вазъият, макон, вақт ва низоми идоракунии сиёсӣ вобаста мебошад.

Рамзҳои сиёсӣ, пеш аз ҳама, инъикосгари анъанаҳои таърихӣ сиёсӣ мебошанд, ки дар худ характери сафарбарнамоӣ доранд. Аҳамияти онҳо ҳамчун арзиш ба таъсирнокии онҳо низ вобастагӣ дорад.

Дар шароити имрӯза мавриди таҳқиқ қарор додани мавзӯи «Рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» муҳим будани онро тақвият бахшида, ба доираи таҳқиқоти илмӣ мақсаднок ворид мебошанд. Муаллиф дар замони соҳибистиклолии кишварамон дар бораи рамзҳои давлатӣ ва муҳимияти онҳо рисолаи таҳқиқотии бунёдиро пешниҳод намудааст.

Дарачаи навгонии натиҷаҳои дар диссертатсия бадастомада ва нуктаҳои илмӣ, ки барои ҷимоя пешниҳод мешаванд.

Навгонии илмӣ таҳқиқот аз он иборат мебошад, ки мавзӯи мазкур бори нахуст дар илмҳои сиёсӣ ватанӣ ҳамчун рисолаи

докторӣ мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст. Дар ин рафти муаллифи диссертатсия навагониро ба таври зайл баён менамояд:

- рамазҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар ташаккули давлатдорӣ ва механизми таъсиррасонии онҳо ба ҳокимият таъсири амиқ дошта, омӯзиши онҳо таҳлили ҷанбаҳои амиқи назаривию методологиро тақозо менамояд, ки ин масъала дар диссертатсия таҳлил ва асоснок карда шудааст;

- рамазҳои сиёсӣ дорои хусусиятҳои таърихӣ сиёсӣ ва иҷтимоии хос буда, дар раванди давлатдорӣ миллӣ ва таҳкими соҳибистиклолӣ марҳалаҳои гуногуни таҳаввулотро вобаста ба дигаргуниҳои ҷомеаҳо паси сар намудаанд, ки ҳамчун навагонии илмӣ муайян ва исбот карда шудааст;

- рамазҳои сиёсӣ дар инкишофи технологияи сафарбарнамоии сиёсии ҳокимият тавассути хусусияти пӯшидаи худ мазмун, ҳадаф, мақсад ва вазифаҳои муайяни нерӯҳои сиёсиро ифода мекунам ва ҷанбаи қавии вазифавӣ доранд, ки ҳамчун навагонии илмӣ муайян карда шудааст;

- рамазҳои давлатӣ ҳамчун тартиби идоракунии сиёсӣ ифодагари истиклоли сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, вазифаи муаррификунамдагии давлатро дар арсаи байналмилалӣ иҷро менамоянд, ки дар диссертатсия асоснок карда шудааст;

- инкишоф, тағйирпазирӣ ва алоқамандии рамазҳои давлатӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ василаи бунёди таҳкими давлатдорӣ миллӣ махсуб меёбанд, ки ҳамчун навагонии илмӣ собит карда шудааст;

- зарурияти рамазҳои сиёсӣ дар коммуникатсияи сиёсии омма ва махсусиятҳои идоракунӣ яке аз воситаҳои оммавӣ буда, тавассути онҳо шаклҳои гуногуни фаъолнокии сиёсӣ ҳамчун навагонии илмӣ таҳлил ва асоснок карда шудааст;

- мақоми идеологияи сиёсӣ дар ташаккули таблиғоти рамазҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ ҷойгоҳи хоса дошта, барои фаъолнокии сиёсии мардум ва идоракунии давлатӣ мавқеи ҳудро дорад, ки он ҳамчун навагонии илмӣ таҳқиқ ва муайян карда шудааст.

Диссертатсияи мазкур аз се боб в 10 зербоб иборат мебошад ва дар ҳар боби он навагонҳои илмӣ таҳқиқот мушоҳида карда мешавад.

Боби якуми диссертатсия - «Масъалаҳои назариявӣю методологии таҳқиқи рамзҳои сиёсӣ ва хусусиятҳои онҳо» мебошад. Муаллиф дар он масъалаи назариявӣю методологии рамзхоро ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ аз нуктаи назари таҳлили системавӣ таҳлилу баррасӣ намуда, қайд мекунад, ки рамзҳои сиёсӣ дорои хусусиятҳои мебошанд, ки дар таҳқиқотҳои муосир нисбат ба ин масъала пажӯҳишгарон таваҷҷуҳи начандон зиёд зоҳир кардаанд. Бояд гуфт, ки вазъи имрӯзи ҷаҳони муосир тақозо менамояд, ки ба зарурияти рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ таваҷҷуҳи хосса дошта бошем. Ин андеша на танҳо назари муаллиф вобаста ба таҳлилу таҳқиқи рамзҳои сиёсӣ ва нақши онҳо дар раванди идоракунии давлатдорӣ ва таҳкими истиқлолияти сиёсӣ мебошад. Балки он амалест, ки дар асоси таҳлили ҳолати умумӣ ва таъсири рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоӣ ҳамчун навгонии илмӣ асоснок карда шудааст.

Боби дуюми диссертатсия «Рамзҳои сиёсӣ ва нақши онҳо дар шароити соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон» номгузорӣ шудааст. Дар он муаллиф қайд менамояд, ки истиқлоли сиёсӣ рамзи озодӣ ва арзиши муҳимме барои ҳар як миллат буда, барои ба даст овардани он миллату халқиятҳои гуногун солҳои тулонӣ мубориза мебаранд. Дар ҷаҳони муосир низ миллатҳои зиёде ҳастанд, ки ҳанӯз ба истиқлоли хеш шарафёб нагардидаанд ва ба ҳар гуна мушкилоту монеаҳо рӯ ба рӯ ҳастанд, то ки дар ниҳояти қор ба истиқлоли сиёсии хеш мушарраф гарданд.

Омӯзишу таҳқиқи рамзҳои сиёсӣ ва тарзи дурусти истифодабарии онҳо яке аз масъалаҳои муҳими илмӣ ба ҳисоб меравад, ки барои худшиносию худогоҳии миллӣ ва таҳкими истиқлолияти давлатӣ бояд ҳамеша мавриди таваҷҷуҳи давлатмардон, пажӯҳишгарон ва кормандони соҳаи идеологӣ қарор дошта бошанд. Махсусан, баъди ба даст овардани истиқлоли сиёсӣ барои муаррифии миллату давлати соҳибистиклоли Тоҷикистон рамзҳои нави давлатӣ на танҳо муаррифгар, балки тақвиятбахши озодии тому эҳёи нави давлатдорӣ ва таҳкими истиқлоли сиёсӣ ҳамчун навгонии илмӣ нишон дода шудааст. Дар баробари ин, ташаккули мазмуни дохилии рамзҳои сиёсӣ, пеш аз ҳама, ба натиҷаи мушаххаси таҷрибаи ҳақиқати сиёсӣ вобастагӣ дорад.

Боби сеюми диссертатсия «Нақши рамзҳои сиёсӣ ва махсусияти идоракунии онҳо дар вазъи имрӯзаи Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошад, ки он ба таҳлили мақом ва ҷойгоҳи рамзҳои сиёсӣ дар таҳкими давлатдории миллӣ бахшида шудааст.

Таҳлилҳои илмӣ нишон медиҳанд, ки солҳои охир масъалаи баланд бардоштани ҳисси ватандӯстӣ дар Тоҷикистон мавриди баҳсу мунозираҳое гардидааст, ки бевосита ба соҳибистиклолию давлатсозӣ вобастагӣ дорад. Дар радифи ин, як гурӯҳ муҳаққиқон ҷонибдори ватандӯстии бидуни давлат, мушаххас ва дар амал татбиқшаванда мебошанд. Гурӯҳи дигар боварӣ доранд, ки ташаккул додани раванди ватандӯстии мақсаднок барои шаҳрвандони мо ин маънии аз бӯҳрони маънавӣ баровардани кишвар тибқи рушди тамоюлҳои ватанпарварӣ ва тарбияи шаҳрвандон мебошад.

Ҳамин тавр, нақши рамзҳои сиёсиро ҳамчун омили муассир таҳлил намуда, муаллиф хулосабарорӣ менамояд, ки ҳар чое, ки муқаддасоти миллӣ, аз ҷумла рамзҳои сиёсӣ дар раванди миллатсозӣ таъсири мусбат расонанд, дар он ҷо давлат ва дӯстдории он низ рушду такомули навро соҳиб мегардад.

Ин аст, ки нақши рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи идоракунии сиёсӣ ва омили таъсиррасон ба тағйироти ҳокимияти сиёсӣ ва хусусияти «инқилобҳои ранга» таҳлил шудааст. Таҳлили ҳамаи ин, дар хулосаҳои асосии диссертатсия дар нуктаҳое, ки барои ҳимоя пешниҳод шудаанд ва натиҷаҳои таҳқиқот дар навбониҳои илмӣ диссертатсия баррасӣ гардидаанд.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаҳо ва тавсияҳои дар диссертатсия зикршуда.

Асоснокии амалии таҳқиқот аз он иборат аст, ки дар диссертатсия вобаста ба мақоми рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ ва таҳкими соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон хулосабардорӣ карда шудааст.

Тавсияҳои асосии диссертатсия бо назардошти мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот ва натиҷаҳои онҳо ба масъалаҳои амалии давлатдорӣ ҷавобгӯ мебошанд. Таҳқиқи назариявӣю амалии мавзӯи мазкур нишон медиҳад, ки роҳи равиш ва маҷмуи истифодаи методҳои гуногуни илмӣ вобаста ба пажӯҳиши рамзҳо ҳамчун технологияи

сафарбарнамоии сиёсӣ ва механизми таъсиррасонии онҳо ба ҳокимият имкон медиҳанд, ки корҳои илмию таҳқиқотӣ дар ин самт эътимодноқ бошанд.

Ҳамзамон, вобаста ба равандҳои соҳибистиклолӣ ва идоракунии давлатӣ вазифа, методҳои таъсиррасонӣ ва ҳамбастагии рамзҳо бо ҳокимият муҳимияти назариявӣю амалӣ пайдо намуда, моҳияти таҳқиқотро муайян ва асоснок менамоянд. Ин амал ба муаллиф имкон додааст, ки натиҷаҳои худро бо назарияҳои илмӣ ва таҷрибаҳои амалии дигар муқоиса кунад ва бо ин васила эътимоднокии ҳулосаҳои худро афзоиш диҳад. Пешниҳодот ва тавсияҳои асосии диссертатсия имкон дорад дар раванди таълими курсҳои махсус ва фаъолияти идораҳои давлатию дигар муассисаҳо истифода шаванд.

Ҳулоса ва тавсияҳои илмӣю муаллиф вобаста ба таҳлилу таҳқиқи рамзҳои сиёсӣ дар давлатдорӣю милли ва хусусиятҳои бевоситаи онҳо дар замони соҳибистиклолии Тоҷикистон дараҷаи асоснокӣ ва эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқотро тасдиқ мекунанд.

Аҳамияти илмию амалии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оид ба истифодаи онҳо.

Аҳамияти илмию амалии натиҷаҳои диссертатсия ва таҳлилу баррасии онҳо аз он иборат аст, ки дар диссертатсия вобаста ба мақоми рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ ва таҳкими соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳулосабардорӣ карда шудааст. Ҳамзамон, вобаста ба равандҳои соҳибистиклолӣ ва идоракунии давлатӣ вазифа, методҳои таъсиррасонӣ ва ҳамбастагии рамзҳо бо ҳокимият аҳамияти назариявӣю амалӣ пайдо намуда, моҳияти таҳқиқотро муайян ва асоснок менамоянд.

Пешниҳодотҳои асосии диссертатсия метавон дар раванди таълими сиёсатшиносӣ, таърихи сиёсӣ, сотсиологияи сиёсӣ ва фаъолияти идораҳои давлатию дигар муассисаҳо истифода кард.

Аз ҷумла, тавсияҳои пешниҳодшуда, оид ба аҳамияти рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи ташаккули сиёсати давлатӣ дар рушди ватанпарастӣ ва қудрати ҳувиятсозӣ, таъмини ҳамгирӣ ва сафарбарнамоӣ барои истифода ҳамчун натиҷаҳои илмӣю диссертатсия нишон дода шудааст.

Инчунин, аҳамияти илмию амалии натиҷаҳои диссертатсия чунин асоснок карда мешавад, ки зарурияти рамзҳои сиёсӣ дар коммуникатсияи сиёсии омма ва махсусиятҳои идоракунии яке аз воситаҳои оммавӣ буда, ҳамчун ғаёлнокии сиёсӣ тавсия дода мешавад. Ҳамзамон, тавсияҳои дар диссертатсия ҷойдошта, оид ба баланд бардоштани сатҳи саводнокии мардум дар маъракаҳои сиёсӣ корҳои идеологӣ бояд истифода шаванд.

Ҳамин тариқ, натиҷаҳои диссертатсияи мазкур доираи васеи татбиқ доранд ва метавонанд дар замони соҳибистиклолӣ барои рушди худшиносии худогоҳӣ ва ҳувияти миллӣ заминаи мусоид фароҳам оранд.

Наشري натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ.

Наشري натиҷаҳои диссертатсияи доғталаб дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйири иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Доғталаби дарёфти дараҷаи илмӣ вобаста ба мавзӯи диссертатсия 18 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ нашр намудааст. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионии Муҳаммад С.А. дар 10 конференсияи ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ маъруза гардидаанд. Мақолаҳои илмӣ доғталаб ҷавобгӯи талаботи имруза буда, мазмуни диссертатсияро баён менамоянд.

Мутобикати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссия.

Диссертатсия ва автореферати он бо риояи талаботи Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферат, ки бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31.03.2022, №3 тасдиқ шудааст, ба расмият дароварда шудааст.

Диссертатсия аз сарсаҳифа, мундариҷа, номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, се боб, даҳ зербоб, хулоса, тавсияҳо барои истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, номгӯи

адабиёти ва номгӯи интишороти довталаб иборат мебошад. Дар бахши «Муқаддима» ва «Тавсифи умумии таҳқиқот» ҳамаи бандҳои дар Дастурамали барасмиятдарории диссертатсия нишондодашуда ба инобат гирифта шудаанд.

Матни диссертатсия ва Автореферат хеле хуб таҳрир гардида, муҳтавои асосии кори илмиро тасдиқ менамояд.

Норасоиҳо ва эродҳо. Довталаб дар таҳқиқоти диссертатсионии худ дар баробари муваффақиятҳо, инчунин баъзе нуктаҳои баҳснок ва масъалагузориҳои муҳимро пешниҳод намудааст.

1. Дар зербоби якуми диссертатсия муаллиф заминаҳои назариявӣ, методологии рамзхоро таҳлил намуда, хулосабардорӣ менамояд, ки рамзҳои сиёсӣ барои идоракунии сиёсӣ зарурияти хос доранд. Арзиши онҳо барои интиқоли афкори мураккаби сиёсӣ, ки ба тафаккури эҳсосӣ таъсир мерасонад. Аз ин рӯ, ҳама гуна истифодаи технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ боиси тағйири рамзҳои сиёсӣ мегарданд ва онҳо ҳамчун механизми таъсиррасонӣ ба ҳокимият истифода бурда мешаванд.

Албатта ин хеле ҷолиб аст. Аммо дар замони гузашта ин амал чӣ гуна буд? Агарчӣ технологияи иттилоотӣ, коммуникатсионӣ набуд, аммо аломату рамзҳо мақоми худро доштанд. Шарҳи ин норасоӣ шояд то ҷое асоси ҳимояи рисолаи докториро комил намояд.

2. Довталаб дар шарҳу баёни таърихи пайдоиши рамзҳо сарчашмаҳои гуногуни илмиро истифода намуда, бештар ба мифологияи таърихӣ нақя намудааст. Пайдоиши рамзҳои сиёсӣ дар диссертатсия хеле ноаён шарҳу баён дода шудааст. Вобаста ба ривоятҳои таърихӣ дар бораи рамзҳо ва сабаби пайдо шудани онҳо қариб, ки дар рисолаи илмӣ таҳлиле вучуд надорад.

3. Масъалаи истиқлоли сиёсӣ дар ҷаҳони муосир имрӯз боиси баҳсу мунозираҳои зиёде гардидааст ва таваҷҷуҳи муҳаққиқони илмҳои ҷомеашиносӣ, алаҳхусус сиёсатшиносро ба худ бештар ҷалб намудааст. Таҳқиқи мавзӯи собит менамояд, ки мафҳуми «истиклоли сиёсӣ» назар ба мафҳуми «истиклоли давлатӣ» васеътар буда, дар маҷмӯъ, тамоми намудҳои истиқлолро фароғир аст. Аммо назари олимони дигар каме дигаргуна ба назар мерасанд. Ба андешаи мо, дар рисолаи мазкур бартарият оид ба истиқлол ба илмҳои сиёсӣ дода

шудааст. Дар диссертатсия нуктаи назари файласуфон, ҳуқуқшиносон, сотсиологҳо ба назар намерасад, ки он то ҷое сарфи назар гардидааст.

4. Мавриди қайд аст, ки раванди таърихию сиёсии инкишоф, тағйирпазирӣ ва алоқамандии рамзҳои давлатӣ дар дилҳох кишвар мақому манзалат ва сабабу натиҷаҳои мухталифро дар бар мегиранд. Дар байни рамзҳои сиёсӣ, ки ба ташаккули давлатдории милли таъсири бевосита доранд, нақши парчам, нишон ва суруди миллиро шумо хеле бузург нишон додаед.

Аммо муаллиф дар бораи дигар рамзҳои давлатӣ мисли суруди милли, пули милли, артиши милли ва ғ. чандон аҳамият надодааст, ки ба назари мо камбудии ҷиддӣ ба шумор меравад.

5. Ба сиёсат ҷалб намудани рамзҳо ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ тавассути хоҳиши одамон бештар ба расмӣ шинохтан ва бо ҳимоят ба анҷом расидан аст. Аммо шартҳои асосии рамзҳои сиёсӣ ҳамчун идеяи муттаҳидсозӣ ва сафарбарнамоии на танҳо ғаълонокии сиёсӣ, балки мақсаду дурнамои пешрафти ҷомеа ва роҳи усулҳои ба даст овардани худшиносии ҳувияти миллиро тақозо дорад. Вале дар диссертатсии мазкур на танҳо идеяи муттаҳидсозӣ ва сафарбарнамоӣ, балки дигар идеяҳои манфӣ низ мавриди истифода бояд қарор гирифта мешуданд. Хусусан, таъсир расонидани “рамзҳои сиёх”-и динию сепаратистӣ ва ғ. нокифоя таҳлил ёфтааст.

Мавриди қайд аст, ки эродҳои мазкур, пеш аз ҳама, ин андеша ва пешниҳоди муқарризи расмӣ ҳамчун таҳлилгари диссертатсия мебошад, ки онҳо хусусияти ислоҳию тақлифро дар бар мегиранд. Онҳо дарвоқеъ, ба мазмуну мундариҷаи диссертатсия таъсири манфӣ расонида наметавонанд ва ё арзиши ин кори илмиро коҳиш намедиханд.

Хулоса, диссертатсияи доктлаби дараҷаи илмӣ Муҳаммад Саъдӣ Абдурахмон дар мавзӯи «Рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ кори муваққилнаи анҷомёфта ба ҳисоб меравад.

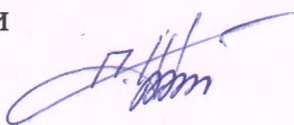
Диссертатсия ба талаботи бандҳои 32-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз

30.06.2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Муаллифи диссертатсия Муҳаммад Саъдӣ Абдурахмон сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарризи расмӣ:

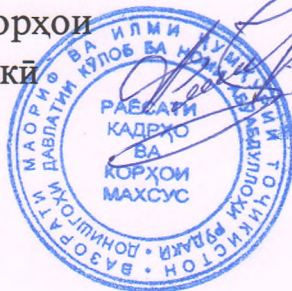
Доктори илмҳои сиёсӣ, профессори
кафедраи сиёсатшиносии Донишгоҳи
давлатии Кӯлоб ба номи
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Назарзода Пиралӣ Сафар

Имзои «Назарзода Пиралӣ Сафарро тасдиқ менамоям».

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси ДДК ба номи А.Рӯдакӣ

Амиров Ф.А.

26.03.2025е.